

การจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง เพศศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*

LEARNING MANAGEMENT USING TRISIKKHA PRINCIPLES (THE THREE-FOLD EDUCATIONAL PRINCIPLES) TO DEVELOP LEARNING ACHIEVEMENT IN SEX EDUCATION OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

นายพงศธร สุกิจญาณ **

Pongsatorn Sukityarn

รศ.ดร.เอมอัชมา วัฒนบุรานนท์ ***

Assoc. Prof. Aimutcha Wattanaburanon, Ed.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขา กับกลุ่มที่เรียนโดยการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีปกติ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่เรียนหลักไตรสิกขา จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม ที่เรียนด้วยวิธีปกติ จำนวน 30 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขา เรื่องเพศศึกษา จำนวน 8 แผน แบบทดสอบด้านความรู้เรื่องเพศศึกษา แบบทดสอบถามด้านเจตคติเรื่องเพศศึกษา แบบสอบถามด้านการปฏิบัติเรื่องเพศศึกษา และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขา ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองด้วยตนเอง ส่วนกลุ่มควบคุมให้ครูประจำวิชาเป็นผู้สอนตามปกติ มีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งสองกลุ่มก่อนและหลังการทดลอง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที(t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านการปฏิบัติ ก่อนและหลังการเรียนด้วยหลักไตรสิกขา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 2) คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านการปฏิบัติ ของการเรียนด้วยหลักไตรสิกขาและการเรียนแบบปกติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) คะแนนความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขาโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

* ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก “ทุน90ปี”

* นิติมหาบัณฑิตสาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: mrpongsatorn.s@gmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: aimutchaw@gmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

This study was a quasi – experiment research. The purposes of the research were to study the effects of the instruction using Trisikkha principles (The Three-fold educational principles) on the academic achievement in sex education teaching of eighth grade students, to compare the academic achievement in sex education teaching between Trisikkha principles method and the conventional method and to study the students' opinions concerning Trisikkha principles teaching method in sex education. The sample group was the eighth grade students of Santirat Wittayalai school, during the second semester of academic years 2013. The 30 students, experimental group, were assigned to study under Trisikkha principles teaching method which was taught by the researcher while the other 30 students, control group, were assigned to study with the conventional teaching method by health education teacher in that school. The research instruments were composed of eight learning activity plans using Trisikkha principles teaching method. The knowledge test, the attitude test, the practices test and the questionnaires concerning the students' opinions on Trisikkha principles method were applied. The obtained data were then analyzed in terms of percentages, means, standard deviations and the t-test was also applied.

The research findings were as follows: 1) The mean scores of the experimental group were found higher significantly than before learning by using Trisikkha principles at the .05 level 2) The mean scores of the experimental group were found higher significantly than the control group after learning by using Trisikkha principles at the .05 level. 3) The students' opinions concerning the instruction using Trisikkha principles in sex education teaching were found at the very good level.

คำสำคัญ: การสอนสุขศึกษา/หลักไตรสิกขา

KEYWORDS: HEALTH EDUCATION/TRISIKKHA PRINCIPLES (THE THREE-FOLD EDUCATIONAL PRINCIPLES)

บทนำ

สถานการณ์เรื่องเพศในปัจจุบัน พบว่าวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น จากรายงานผลสำรวจพฤติกรรมกรรมกรมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกรมควบคุมโรค (กรมควบคุมโรค, 2555) ในปี พ.ศ.2555 ระบุว่า วัยรุ่นไทยเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุได้ประมาณ 12-13 ปี ซึ่งต่ำลงจากการสำรวจเมื่อปี พ.ศ.2552 พบว่า วัยรุ่นเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 15-16 ปี และ 18-19 ปี เมื่อปี พ.ศ.2539 ซึ่งทำให้เห็นทิศทางและแนวโน้มที่น่าเป็นห่วง หากการมีเพศสัมพันธ์จะกลายเป็นเรื่องธรรมดาในวัยรุ่นอายุน้อยลงไปกว่านี้ หรืออาจจะเกิดขึ้นในวัยเด็กนั่นเอง ข้อมูลจากการสำรวจพฤติกรรมในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 5 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2 โดยสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ปี พ.ศ.2550-2555 (กรมควบคุมโรค, 2555) ก็พบว่า การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกส่วนใหญ่ใช้ถุงยางอนามัยเพียงร้อยละ 55.1 และร้อยละ 70 ของวัยรุ่นใช้บ้านตนเองหรือบ้านเพื่อนเป็นสถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นพบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากการใช้วิธีคุมกำเนิดไม่ถูกต้อง หรือไม่ได้ใช้วิธีการป้องกัน เนื่องจากขาดความรู้ มีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการร่วมเพศ คิดว่าร่วมเพศครั้งเดียวจะไม่ตั้งครรภ์ การใช้ถุงยางอนามัยขัดขวางความรู้สึกทางเพศ และไม่รู้ว่าจะตนเองจะมีโอกาสตั้งครรภ์เมื่อใด นอกจากนี้วัยรุ่นยังไม่กล้าไปขอรับบริการคุมกำเนิดประกอบกับเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการยังอาจมีทัศนคติไม่ดีต่อวัยรุ่น ทำให้วัยรุ่นแม้จะมีความรู้แต่ก็เข้าไม่ถึงบริการคุมกำเนิด

จากพฤติกรรมการเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อย และมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกัน ส่งผลให้ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเพิ่มสูงขึ้น จากสถิติสาธารณสุข (กระทรวงสาธารณสุข, 2555) พบว่า ในปี พ.ศ.2554 มีเด็กวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี คลอดบุตรเฉลี่ยวันละ 370 คน และในอายุต่ำกว่า 15 ปี คลอดบุตรวันละ 10 คน และการดำเนินการเฝ้าระวังการแท้งในประเทศไทย โดยดำเนินการนำร่องใน 13 จังหวัดทั่วประเทศ มีโรงพยาบาลเข้าร่วม 134 แห่ง ข้อมูลปี พ.ศ.2554 พบว่าร้อยละ 53 ของผู้ป่วยที่ทำแท้งส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นและเยาวชนและร้อยละ 30 มีสถานภาพเป็นนักเรียนนักศึกษา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพบว่า มากกว่าร้อยละ 80 เป็นการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ผลกระทบที่สำคัญพบว่า แม่วัยรุ่นยังขาดโอกาสในการศึกษา เพราะต้องรับภาระในการดูแลบุตรและการสร้างครอบครัว

จากปัญหาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว วิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหา คือ การจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา โดยการปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสม แต่เนื่องจากวิธีการสอนมีมากมายหลายวิธี แต่ละวิธีมีส่วนดีแตกต่างกันไม่มีวิธีสอนใดเหมาะสมกับเนื้อหาและความมุ่งหมายทุกชนิด ครูผู้สอนจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณของตนในการเลือกใช้ให้เหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และวัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา เพื่อนำมาใช้พัฒนาผลการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ด้วยการค้นพบของนักเรียนที่เรียนวิชาเพศศึกษา และพัฒนาความรู้พื้นฐานทางเรื่องเพศให้สูงขึ้น (สุมน อมรวิวัฒน์, 2530) นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขายังเป็นการสนองนโยบายโรงเรียนวิถีพุทธที่นำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาปรับใช้ในการเรียนการสอน คือ หลักไตรสิกขา ซึ่งประกอบด้วย ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้นำความรู้มาปฏิบัติเป็นกระบวนการการเรียนการสอนที่สอนให้นักเรียนพัฒนาตนโดยการค้นคว้า วิเคราะห์ตนเอง เน้นที่การฝึกปฏิบัติตนก่อนเป็นลำดับและต่อเนื่องจนบรรลุจุดประสงค์

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักไตรสิกขาเป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติทั้งทางกาย วาจา และใจอย่างระมัดระวัง ต่อจากนั้นให้นักเรียนได้พิจารณาผลของการปฏิบัติของตนจนสามารถกำหนดและควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ใจของตนเองได้ (ดุชฎี สีตลวรารักษ์, 2524) ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ทั้งทางกาย วาจา ความคิดจิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสันติ และมีอิสรภาพ เน้นการปฏิบัติฝึกหัด อบรมตน ด้วยหลักของศีล สมาธิ ปัญญา (กรมวิชาการ, 2544) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาสามารถตอบสนองนโยบายของกรุงเทพมหานคร ได้ตามมาตรฐานการศึกษาของกรุงเทพมหานครที่กำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 6 ความว่า "...นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง..." โดยครูผู้สอนจะต้องปลูกเร้า และเสริมแรงผู้เรียนในทุกกิจกรรมให้เกิดการค้นพบ และแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง รวมทั้งการทำงานเป็นทีม ปลูกฝังการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการประเมินและปรับปรุงตนเอง ยอมรับผู้อื่น สร้างจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ ครูผู้สอนจะต้องบ่มเพาะทักษะ 7 ส. ตามนโยบายของกรุงเทพมหานครอันประกอบด้วย สงสัย สังเกต สัมผัส สำนวน สืบค้น สังคม และสรุปผล จัดเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบค้นพบ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักพุทธธรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ดังนี้ ไตรสิกขา แปลว่าสิกขา 3 คำว่า สิกขา แปลว่า การศึกษา การสำเหนียก การฝึก ฝึกปรี้อ ฝึกอบรม ได้แก่ ข้อปฏิบัติที่เป็นหลักสำหรับฝึกอบรมกาย วาจา ใจ และปัญญา ให้เจริญงอกงาม สิกขา 3 ประกอบด้วย อธิศีลสิกขา อธิจิตตสิกขาและอธิปัญญาสิกขา ซึ่งมักเรียกกันให้ง่ายและสะดวก ว่า ศีล สมาธิ ปัญญา เพื่อให้ นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติตนจนสามารถกำหนดและควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ใจของตนเองได้ (พระธรรมปิฎก ; ป.อ. ปยุตโต, 2542)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่า การจัดกระบวนการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาในปัจจุบัน ควรมีรูปแบบการสอนที่ยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีการฝึกให้ผู้เรียนใช้ปัญญาคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง เน้นที่การฝึกปฏิบัติตนอย่างเป็นลำดับและต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนแก้ไขปัญหามาหลักไตรสิกขาที่มีความเชื่อมโยงกับหลักจริยธรรมในการใช้ชีวิตในสังคม สามารถระบุสาเหตุของปัญหา หาแนวทางแก้ไขปัญหด้วยตนเองโดยการฝึกปฏิบัติและค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อที่จะได้นำเอาประสบการณ์การแก้ปัญหาและการค้นคว้าที่ได้เรียนรู้ไปปรับประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาเรื่องเพศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และหลักไตรสิกขายังมีส่วนในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับสังคมรวมถึงเด็กนักเรียนที่กำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต จึงเป็นการแก้ไขปัญหในเรื่องเพศและปัญหาทางสังคมอีกทางหนึ่งด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในช่วงของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาด้วยเพราะเห็นว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียน สามารถนำมาประยุกต์ใช้จัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างที่สุด ซึ่งจะ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา อันจะนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนหลักไตรสิกขาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาและกลุ่มที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง(Quasi – Experimental Research) ที่มีรูปแบบการวิจัยเป็น Pretest – Posttest Control Group Design คือ มีตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหลักไตรสิกขา และกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ มีการเก็บข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง	O1 -----	X -----	O2
กลุ่มควบคุม	O2 -----	~X -----	O2
O1	หมายถึง	การเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง	
X	หมายถึง	การสอนด้วยหลักไตรสิกขา	
~ X	หมายถึง	การสอนด้วยวิธีปกติ	
O2	หมายถึง	การเก็บข้อมูลหลังการทดลอง	

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในวิจัยในครั้งนี้คือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 20,790 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง และใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดังนี้ กลุ่มทดลอง จำนวน 1 ห้องเรียนใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขา กลุ่มควบคุม จำนวน 1 ห้องเรียนใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

การสุ่มตัวอย่างห้องเรียน

1. ผู้วิจัยทำการสุ่มห้องเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จำนวน 2 ห้องเรียน จาก 10 ห้องเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการจับสลากได้ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 / 3 และห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 / 7

2. หลังจากได้ห้องเรียนจำนวน 2 ห้องเรียนแล้ว ผู้วิจัยทำการสุ่มห้องเรียนเข้าเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาเรื่องเพศศึกษา จำนวน 8 แผน ซึ่งมีเนื้อหาการเรียนรู้ประกอบไปด้วย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ เจตคติในเรื่องเพศ ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน วิธีป้องกันตนเองและหลีกเลี่ยงจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรค เอ็ดส์ การตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ ความสำคัญของความเสมอภาคทางเพศ และการวางตัวอย่างเหมาะสม

1.2 แผนการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 30 ข้อ

2.2 แบบสอบถามเจตคติเรื่องเพศศึกษา จำนวน 20 ข้อ

2.3 แบบสอบถามการปฏิบัติเรื่องเพศศึกษา จำนวน 20 ข้อ

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาด้วยหลักไตรสิกขา

วิธีการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นก่อนดำเนินการทดลอง

1. ผู้วิจัยติดต่อสำนักงานหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ในการขออนุญาตทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

2. ผู้วิจัยทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษา โดยใช้แบบทดสอบความรู้แบบสอบถามเจตคติ และแบบสอบถามการปฏิบัติก่อนการทดลองสอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เวลาในการทดสอบ 50 นาที

ขั้นดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาเรื่องเพศศึกษาจำนวน 8 แผนการเรียนรู้ เฉพาะกลุ่มทดลองเท่านั้น เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ ๆ ละ 1 คาบเรียน ๆ ละ 50 นาที ในส่วนกลุ่มควบคุมให้สอนเป็นธรรมชาติของครูผู้สอนรายวิชาเพศศึกษาด้วยวิธีปกติ

ขั้นหลังการทดลองสอน

1. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขา

2. ผู้วิจัยทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษา โดยใช้แบบทดสอบความรู้แบบสอบถามเจตคติ และแบบสอบถามการปฏิบัติหลังการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

3. นำคะแนนจากการทำแบบทดสอบความรู้ แบบสอบถามเจตคติ แบบสอบถามการปฏิบัติ และแบบสอบถามความคิดเห็น ไปทดสอบค่าทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบทดสอบความรู้แบบสอบถามเจตคติ แบบสอบถามการปฏิบัติ และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขา

2. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความรู้แบบสอบถามเจตคติแบบสอบถามการปฏิบัติ ระหว่างก่อนทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบค่าที่ (t - test)

3. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความรู้แบบสอบถามเจตคติแบบสอบถามการปฏิบัติ หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที่ (t - test)

4. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขา แล้วนำค่าเฉลี่ยมาจัดระดับความคิดเห็น

สถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. ทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ย และคะแนนความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เรื่องการดูแลสุขภาพส่วนบุคคล ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่า “ที” (t-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยหลักไตรสิกขาพบว่า หลังการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติสูงขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาก่อนและหลังการเรียนด้วยหลักไตรสิกขาพบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านการปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยหลักไตรสิกขากับการสอนด้วยวิธีปกติพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักไตรสิกขาหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ เมื่อนำมาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักไตรสิกขากับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติก็พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนเรื่องเพศศึกษาด้วยหลักไตรสิกขา มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขาโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยหลักไตรสิกขา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติของ นักเรียนที่เรียนด้วยหลักไตรสิกขาพบว่าหลังการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาและสื่อการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสมผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัยได้นำเอานวัตกรรมการเรียนการสอนเข้ามาใช้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นมีความอยากรู้อยากเห็น ไม่เกิดความน่าเบื่อหน่ายในการเรียน และการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาเป็นแผนการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมเน้นกระบวนการคิดอย่างมีขั้นตอน โดยเริ่มฝึกการปฏิบัติจากสถานการณ์ การเรียนมีการฝึกคิดจากขั้นสมาธิและปัญญาโดยนำข้อมูลไปฝึกการวิเคราะห์ ได้ฝึกขั้นตอนการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน จากสื่อที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจ รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนเป็นกลุ่มแต่ละกลุ่มมีทั้งเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน คละกันทำให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถทำกิจกรรมการแก้ปัญหาตามขั้นตอนได้ทุกขั้นตอนจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนปรากฏว่า

นักเรียนมีระเบียบวินัยดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมาย เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีในกลุ่มจะเห็นได้จากการช่วยเหลือกันขณะปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขาทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาพัฒน์ อรุณบุญวาลชาติ (2549) ซึ่งได้ทำการศึกษาวินัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมตามแนวทางไตรสิกขาเพื่อเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า หลังเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกอบรมตามแนวทางไตรสิกขานักเรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับควมมีวินัยในตนเองที่ได้จากการตอบแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับควมมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ สุชาติ โสมประยูร และเอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์ (2542) ยังได้กล่าวไว้ว่า “พฤติกรรมด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด แต่ละด้านมักไม่เกิดขึ้นโดยอิสระ มักเกิดขึ้นรวมๆ กัน และพึ่งพาอาศัยกัน หรือเสริมพลังซึ่งกันและกัน การสร้างเสริมพฤติกรรมอย่างหนึ่งจะมีผลช่วยสร้างเสริมพฤติกรรมอื่น ๆ ด้วยเสมอ การพัฒนาพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจึงเป็นการพัฒนาพฤติกรรมอย่างอื่น ๆ ไปด้วยโดยทางอ้อม ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ที่สูงขึ้น ย่อมส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติ และด้านปฏิบัติสูงขึ้นตามไปด้วย”

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยหลักไตรสิกขากับการสอนด้วยวิธีปกติ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักไตรสิกขาหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจสืบเนื่องจากการเรียนด้วยหลักไตรสิกขานั้นแตกต่างจากการเรียนด้วยวิธีปกติคือ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้อย่างแท้จริง กล่าวคือ มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น ฝึกให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ อภิปราย มีการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบ มีการให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดหาปัญหา หาสาเหตุ แนวทางแก้ไข มีการระดมสมอง การใช้กระบวนการกลุ่ม การตั้งสถานการณ์สมมติ การใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย เช่น หนังสือ วารสาร ภาพ ภาพโฆษณาข่าวจากหนังสือพิมพ์ และทางอินเทอร์เน็ต สถิติ ตัวอย่างของจริง รวมทั้งการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี เป็นบรรยากาศการเรียนรู้ที่อิสระและสร้างสรรค์ซึ่งเอื้อต่อพัฒนาการของผู้เรียนด้านความรู้ และด้านเจตคติเพราะผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มเพื่อน ได้รับประสบการณ์ตรงจากการดูสื่อ ได้ค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ วิรุทธ วิเชียรโชติ (2548) ที่กล่าวว่า “การใช้คำถาม นับว่าเป็นเครื่องมือทางสติปัญญาที่มนุษย์ใช้ในการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ส่วนการคิด เป็นความสามารถในการวิเคราะห์การสังเคราะห์ การประเมินที่เป็นเหตุเป็นผล หรือการประเมินผลเพื่อไปหาสาเหตุ ซึ่งเป็นหลักถูกต้องตามความเป็นจริง และการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดความคิดเชิงวิเคราะห์ และมีวิจารณ์ญาณ นั้นจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้” ส่วนสุชาติ โสมประยูร และเอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์ (2542) ก็ได้กล่าวว่า “การใช้สื่อการสอนหรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความสำคัญและจำเป็นมาก เพราะจะช่วยทำให้เนื้อหาบทเรียนที่เข้าใจยาก หรือเป็นนามธรรมกลายเป็นเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และเป็นรูปธรรมมากขึ้น และถ้าหากผู้เรียนได้เห็นของจริงจะช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงซึ่งมีความหมายและมีผลต่อการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น การสอนที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งหรือ

เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเอง จะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความต้องการ และตรงกับปัญหาได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้บทเรียนมีความหมายต่อตัวนักเรียนมาก” สอดคล้องกับการวิจัยของ สุนีย์ ผจญศิลป์ (2547) ที่วิจัยเรื่องผลการสอนแบบไตรสิกขาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนแบบไตรสิกขามีการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขา

นักเรียนที่เรียนเรื่องเพศศึกษาด้วยหลักไตรสิกขา มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขาโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า ความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับ “รู้ว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไข” มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ซึ่งมีคะแนนเท่ากับ 3.73 รองลงมาคือเรื่อง “บรรยากาศในการเรียนไม่ตึงเครียด และเป็นกันเอง” “มุ่งพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรม” “พอใจในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีไตรสิกขา” “นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่ต้องการจะเรียนรู้” “ฝึกให้นักเรียนมีการอภิปราย และวิเคราะห์” “ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางความคิด” “ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน” “ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม” และ “มีการใช้สื่อและเอกสารประกอบการเรียนต่างๆ ที่หลากหลาย” ตามลำดับ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องจากการเรียนด้วยหลักไตรสิกขานั้นเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน ฝึกให้ผู้เรียนด้วยการพิจารณาจากปัญหา และระบุสาเหตุของการเกิดปัญหา เพื่อที่จะได้แก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ถูกวิธี อีกทั้งยังใช้กระบวนการกลุ่มทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น มีการให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระจากแหล่งการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดให้ ทั้งยังได้มีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างในกลุ่มและนอกกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อีกทั้งผู้สอนยังกระตุ้นความสนใจในการเรียนการสอนด้วยการเลือกใช้สื่อการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน และสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการที่ผู้สอนให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน มีการเสริมแรงจูงใจโดยการกล่าวชมเชย ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ย่อมทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่ตึงเครียด และนักเรียนรู้สึกสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ศรีมงคล เทพเรณู (2545) ที่กล่าวว่า “การเร้าความสนใจช่วยให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนบทเรียน อีกทั้งช่วยคลายความตึงเครียด และช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน” นอกจากนี้สุชาติ โสสมประยูร และเอมอัชมา วัฒนบูรานนท์ (2542) ก็ยังกล่าวไว้ว่า “ความเป็นกันเองย่อมนำมาซึ่งมิตรภาพ และสัมพันธ์ภาพที่ดี เมื่อครูทำตนเป็นมิตรกับเด็ก เด็กก็จะมีแต่ความสบายใจและมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ อีกทั้งการแบ่งกลุ่มให้เด็กได้ศึกษาหาความรู้หรือทำงานด้วยกัน นอกจากจะส่งผลดีต่อการเรียนการสอนในบทเรียนนั้น ๆ แล้วยังช่วยทำให้เด็กได้รู้จักกับเพื่อน ๆ และปรับตัวให้เข้ากันได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการใช้กิจกรรมหลาย ๆ อย่างสอนเด็ก จะช่วยทำให้เด็กได้เรียนด้วยความสนุกสนานและมีชีวิตชีวา ได้เปลี่ยนบรรยากาศและไม่ทำให้น่าเบื่อหน่ายเหมือนกับการใช้กิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียวสอนเด็กเหมือนเดิม ซ้ำๆอยู่ทุกชั่วโมง”

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่องความคงทนในการเรียนรู้ หลังจากการสอนด้วยหลักไตรสิกขาไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขาในระยะยาวต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขา กับวิธีการเรียนรู้วิธีอื่นๆที่สนใจ เช่น การสอนแบบอริยสัจ 4 หรือการสอนแบบโยนิโสมนสิการ เป็นต้น

3. ควรศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขาเรื่องเพศศึกษาในกลุ่มผู้เรียนกลุ่มอื่นๆ เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

4. ควรศึกษาเรื่องผลของการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักไตรสิกขาเรื่องเพศศึกษาที่มีต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น การสืบค้นข้อมูลเรื่องเพศศึกษา ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2555). *สถานการณ์เรื่องเพศในปัจจุบัน*. สืบค้นวันที่ 11 กรกฎาคม 2556, จาก <http://www.ddc.moph.go.th>

กรมวิชาการ. (2544). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา*. กรุงเทพมหานคร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพศศึกษา*. สืบค้นวันที่ 11 สิงหาคม 2556, จาก <http://www.obec.go.th/>

กระทรวงสาธารณสุข. (2555). *พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อย*.

สืบค้นวันที่ 16 ตุลาคม 2556, จาก <http://www.moph.go.th/moph2>

ดุขฎิ สิตลวรงค์. (2524). *การเปรียบเทียบวิธีสอนแบบไตรสิกขาและธรรมสภาัจฉาในการสอนเบญจศีลและฆราวาสธรรมในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. ปรินญาณิพนธ์ ปรินญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2542). *พุทธธรรม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วิลาพัฒน์ อรุณบุญลชาติ. (2549). *การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมตามแนวทางไตรสิกขาเพื่อเสริมสร้างคามมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต , ภาควิชาหลักสูตรและการสอน และเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีรยุทธ วิเชียรโชติ. (2548). *เทคนิคการเรียนการสอนแบบอารยวิถี ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวนเพื่อการพัฒนา "เบญจลักษณ์" ในแนวพุทธศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: ก้าวใหม่.

ศรัมมิ่งกุล เทพเรณู. (2545). *ทักษะและเทคนิคการสอน*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

สุชาติ โสมประยูร และเอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์. (2542). *การสอนสุขศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ.

สุนีย์ ผลญศิลป์. (2547). *ผลการสอนแบบไตรสิกขาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.

สุนน อมรวีวัฒน์. (2530). การสอนโดยสร้างคร่ำทฐาและโยนิโสมนสิการ (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์โอเดียนสไตร์.